

Latvijas Žurnālistu asociācijas Ētikas komisijas

atzinums par SIA “Latgales laiks” valdes locekles Ivetas Valpēteres iesniegumu saistībā ar žurnālistes Egitas Jonānes darbību

LŽA Ētikas komisija 2017. gada 31. oktobrī saņēma SIA “Latgales laiks” valdes locekles Ivetas Valpēteres iesniegumu, kurā lūgts izvērtēt LŽA biedres E. Jonānes iespējamus LŽA Ētikas kodeksa pārkāpumus.

Ētikas komisija iepazīnās ar iesūtītajiem dokumentiem:

- 1) I. Valpēteres parakstītu iesniegumu, kurā norādīts uz E. Jonānes veidotajā un “Latgales laika” 2017. gada 20. oktobra numurā publicētajā rakstā “Ilūkstieši pārlapoja aptieku vēsturi” pieļautajām faktu kļūdām, kā arī par viņas nesaskaņām ar avīzes redaktoriem un valdi. SIA “Latgales laiks” valde uzskata, ka E. Jonāne varētu būt pārkāpusi LŽA Ētikas kodeksa 2.1., 2.2., 4.2., 4.4., 5.1. un 5.2. punktu;
- 2) SIA “Latgales laiks” dibinātājas Māras Placinskas iesniegumu par E. Jonānes konfliktiem ar darba kolēģiem un uzņēmuma dibinātājiem;
- 3) 16 “Latgales laika” darbinieku parakstītu un I. Valpēterei adresētu vēstuli par ētikas normu un amata pienākumu pārkāpumiem E. Jonānes darbībā;
- 4) E. Jonānes vēstuli, kas adresēta SIA “Latgales laiks” dibinātājiem, Daugavpils pilsētas domes priekšsēdētājam, Daugavpils novada domes priekšsēdētājam un Ilūkstes novada domes priekšsēdētājam; vēstulē izteikti pārmetumi par darba apstākļiem izdevumā “Latgales laiks”;
- 5) E. Jonānes publikāciju “Latgales laika” 20. oktobra numurā ar iezīmētām četrām kļūdu vietām;
- 6) Dokumentu, kurā minētas kļūdainās teksta daļas un tas, kam tā vietā būtu bijis jābūt rakstītam.

Balstoties uz piesūtīto informāciju par rakstu “Ilūkstieši pārlapoja aptieku vēsturi”, Ētikas komisija secina, ka runa ir par faktu neprecizitātēm. Lai gan žurnālistiem ir jāizvairās no visa veida kļūdām un ir jāsniedz patiesa un pārbaudīta informācija (Ētikas kodeksa 2.1. punkts), diemžēl pilnībā kļūdas izskaust nav iespējams. Šādu situāciju ētiskie aspekti ir jāvērtē kontekstā ar nodarījuma smagumu un kļūdu pieļāvēja darbību. Iesniegumā minētajā gadījuma aprakstā nepietiek pazīmju, kas liecinātu tieši par maldināšanu vai falsifikāciju (2.2. punkts). Šīs, visticamāk, ir neuzmanības kļūdas. Nav saskatāmi arī citi elementi, kuri radītu aizdomas par tāda veida profesionālās darbības pārkāpumiem, kuras nebūtu iespējams risināt redakcijas iekšienē.

Ētikas komisijas saņemtajos dokumentos nav iekļauti arī konkrēti pierādījumi, kas apstiprinātu iesniegumā minēto pieļāvumu, ka E. Jonānes rīcībai ir politiski motīvi. Vēršanās pie amatpersonām pati par sevi nav skaidrs pierādījums. Ētikas komisijas rīcībā nav informācijas, kas liktu domāt, ka ir pārkāpti Ētikas kodeksa panti, kas aizliedz žurnālistiem iesaistīties organizācijās, kuras traucē profesionālo pienākumu

pildīšanā (Ētikas kodeksa 4.2. punkts) un uzliek par pienākumu izvairīties no interešu konflikta (4.4. punkts). Nav datu, kas liktu domāt, ka šī ir situācija, kurā politiskās vai ekonomiskās varas pārstāvji cenšas ietekmēt medija darbu (5.2. punkts).

Komisijas saņemtie dokumenti, kas veltīti attiecībām “Latgales laika” redakcijā, liek domāt, ka runa ir par iekšēja konflikta situāciju un ka iesniegumā minētās neprecizitātes E. Jonānes rakstā ir drīzāk iegansts, lai vērstos Ētikas komisijā, nevis šī strīdus būtība. LŽA Ētikas komisija aicina visas iesaistītās puses jautājumu risināt profesionāli godīgā diskusijā (Ētikas kodeksa 5.1. punkts), taču komisija pati šāda veida konfliktus izšķirt nevar.

LŽA Ētikas komisija izsaka cerību, iesaistītās puses spēs nesaskaņas novērst atklātā un tiešā saziņā un ka “Latgales laika” redakcijas darbiniekiem būs iespējams veltīt visu savu profesionālo enerģiju, lai turpinātu veidot augstvērtīgus žurnālistikas materiālus.

LŽA Ētikas komisija: Jānis Buholcs (priekšsēdētājs), Ieva Alberte, Ilze Jaunalksne, Arnis Krauze, Anna Platpīre, Gunta Sloga

2017. gada 20. novembrī